

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) T. P., b) nezl. D. P.**, oba zast. JUDr. Františkem Kubínem, advokátem se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov - Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-841/ZA-ZA02-ZA15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 1. 2016, č. j. 62 Az 11/2015 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobci domáhali zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, je Estonská republika.

[2] Společně se žalobou žalobci požádali o ustanovení advokáta, neboť se dostatečně neorientují v zákonech České republiky a potřebují právní pomoc pro doplnění žaloby.

Krajský soud žádosti vyhověl usnesením ze dne 12. 1. 2016, č. j. 62 Az 11/2015 – 21, a ustanovil jim zástupcem JUDr. Františka Kubína, advokáta se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov – Město. Advokáta současně vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení usnesení doplnil žalobu o upřesnění žalobních bodů.

[3] Dne 19. 1. 2016 byl krajskému soudu doručen návrh žalobců, aby jim byl jako zástupce ustanoven Mgr. Petr Křížák, advokát se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, který poskytuje služby klientům ubytovaným v Pobytovém středisku a věnuje se dané problematice. Soud návrh zamítl usnesením specifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku, jelikož uvedený důvod nepovažoval za dostatečný ke zproštění již ustanoveného advokáta a ustanovení advokáta nového. Dle jeho názoru není projednávaný spor natolik právně složitý, aby z tohoto důvodu návrhu žalobců vyhověl (spadá do rozsahu generální praxe), a navíc by takový postup byl v rozporu se zásadou hospodárnosti a rychlosti řízení. Na podporu svých závěrů odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2010, č. j. 3 Azs 28/2010-43.

[4] Proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobců nyní žalobci (dále jen „stěžovatelé“) brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatelé v kasační stížnosti namítali, že postupem soudu a zamítavým usnesením jim bylo odňato právo zvolit si právní zastoupení podle svého uvážení. K tomu dodali, že uvedený bod a další body kasační stížnosti budou formulovány a doplněny později po konzultaci se zástupcem.

[6] Ustanovený zástupce stěžovatelů reagoval na informaci o probíhajícím řízení ze dne 4. 2. 2016, č. j. 9 As 52/2016 – 6, se kterou mu soud na vědomí zaslal kopii kasační stížnosti, její důvody však dále nerozšířil ani nerozvedl.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem. Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Usnesení krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] V projednávané věci je sporné, zda měl krajský soud v situaci, kdy již ustanovil advokáta pro zastupování v řízení, přihlédnout k návrhu stěžovatelů, ustanoveného advokáta zprostit povinnosti zastoupení a ustanovit advokáta nového.

[10] Názoru stěžovatelů lze přisvědčit potud, že soud je povinen přihlížet k návrhu účastníka řízení na ustanovení konkrétního zástupce. Jak konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 21. 12. 2009, č. j. 7 Azs 24/2008 – 141, publ. pod č. 1995/2010 Sb. NSS, pokud účastník řízení splňující předpoklady pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhne ustanovit svým zástupcem konkrétní osobu a zjistí-li soud, že tento návrh je opřen o rozumné a věcně oprávněné důvody, je zpravidla na místě takovému návrhu vyhovět. Při posuzování této otázky soud bere v potaz také to, zda vyhovění návrhu nebude v rozporu s jinými hledisky, která jsou nezbytná při rozhodnutí o konkrétní osobě zástupce vzít v úvahu.

[11] Na závěry rozšířeného senátu navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 10. 2010, č. j. 3 Azs 28/2010 – 43, na který odkazoval také krajský soud. Dospěl k závěru, že pokud soud při posuzování žádosti účastníka o ustanovení konkrétního advokáta zjistí, že pro něj existují rozumné a věcně oprávněné důvody, avšak jedná se o žádost podanou až poté, co již byl k předchozí obecně formulované žádosti účastníku advokát ustanoven, ten již ve věci konal a nejsou zde žádné konkrétní důvody, aby byl ustanovení zproštěn, nebude zpravidla možno jí vyhovět. Před judikaturou koncipovaným právem na konkrétního zástupce má v takovém případě přednost zásada rychlosti a hospodárnosti řízení obsažená v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[12] V projednávané věci byl návrh stěžovatelů na ustanovení Mgr. Petra Křížáka opřen o to, že advokát poskytuje právní pomoc osobám ubytovaným v Pobytovém středisku a je odborníkem na danou oblast. Tyto důvody lze považovat za rozumné a věcně oprávněné, neboť stěžovatelé mohou na jejich základě chovat k advokátovi určitou důvěru a domnívat se, že bude jejich zájmy řádně hájit. Vedle existence těchto důvodů však bylo nutno posoudit rovněž otázku hospodárnosti a rychlosti řízení, které byly o to důležitější, že řízení před krajským soudem je vedeno ve věci mezinárodní ochrany (srov. § 56 odst. 3 s. ř. s.).

[13] Z výše uvedeného plyne, že důvody stěžovatelů pro ustanovení nového zástupce by musely být zvlášť závažné. Takové však v projednávané věci nebyly, neboť vůbec nevypovídají o tom, proč by bylo třeba JUDr. Františka Kubína zprostit zastupování. Jako advokát nepochybně disponuje odbornými znalostmi potřebnými pro poskytnutí právní pomoci stěžovatelům a jeho sídlo je navíc v blízkosti Pobytového střediska, proto s nimi může být poměrně snadno v kontaktu. Krajský soud také správně zdůraznil, že věc spadá do rozsahu generální praxe.

[14] Lze proto uzavřít, že rozumné a věcně oprávněné důvody pro ustanovení konkrétního advokáta sice byly v projednávané věci dány, s ohledem na konkrétní okolnosti věci však bylo nutno dát před judikaturou koncipovaným právem na konkrétního zástupce přednost výše uvedenému základnímu principu zakotvenému v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil žádné z kasačních námitek, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé v soudním řízení úspěch neměli, proto dle uvedených ustanovení nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu